

ster, vi har, er vi rimelig tilfredse med det, der er lagt frem her i dag.

Per Stig Møller (KF):

Udvidelsen af NATO har stået på programmet, siden Sovjetunionen brød sammen. Det er en selvfølgelig reaktion fra de lande, der hermed blev suveræne og selvstændige, at de vil beskytte sig mod gentagelser af den historiske tragedie, der ramte dem alle, da Jerntæppet sænkede sig efter Anden Verdenskrig. Tre af dem, nemlig de baltiske, blev ligefrem udslettet og gjort til en del af Sovjetunionen. Masseflytninger, massehenrettelser, daglig undertrykkelse, frygt og nød fulgte med den sovjetiske erobring eller beherskelse, som det syntes umuligt at sno sig ud af.

Det demonstrerede Sovjetmagten med al ønskelig tydelighed over for Ungarn i 1956 og Tjekkoslaviet i 1968, og det mindede selv Gorbatsjov balterne om, da de i 1989-90 begyndte deres løsrivelsesproces, hvor han lovede dem et blodbad. Og så sent som i 1991 blev litauere og letter myrdet af sovjetiske enheder, og Gorbatsjov dømte ingen for mordene.

Jeg forstår, at Enhedslisten i dag lytter kraftigt til Gorbatsjovs råd, men jeg vil ikke på denne baggrund opfatte ham som nogen uheldet rådgi-ver. Og endnu i dag er der politiske kræfter i Rusland, der truer med at genindlemme Baltikum, som Sjirinovskij forleden i Europarådet kaldte helt overflødige stater.

Der er således ikke noget at sige til, at eksempelvis de baltiske lande søger om medlemskab i NATO og føler sig mest udsat, hvis nationalisterne og kommunisterne skulle få magten i Rusland.

Nu forstår jeg, at Enhedslisten taler mere russisk, end russerne selv gør, og derfor vil jeg foretrække at tale med en anden kender af forholdene i Mellemeuropa og i Rusland. Jeg citerede ham faktisk i debatten den 18. januar 1996, Folketingets forhandlinger 1995-96, side 2858, men jeg synes, Enhedslisten og SF har godt af at høre det en gang til. Det er Vaclav Havel, der siger:

»Så længe udvidelsen af NATO-medlemskabet til at omfatte lande, som kulturelt og politisk føler sig som dele af den region, alliancen blev skabt for at forsvare, opfattes af f.eks. Rusland som et antirussisk forehavende, vil det være et tegn på, at Rusland endnu ikke har forstået den æras udfordring.«

Denne æra er vi i, og jeg forstår altså, at Enhedslisten og SF også har vanskeligt ved at forstå denne æras udfordring, som er at respektere de nye landes suverænitæt.

Med den umiddelbare fortid, Baltikum og de mellemeuropæiske lande har, er det forståeligt, at de ønsker at komme ind i netop denne alliance, som sikrer dem mod en ny besættelse, og netop i den alliance, som Havel udtrykte det, der stod som beskytter af de europæiske lande, der ved skæbnens og Jaltas gunst lige netop ikke kom ind under Sovjetimperiet.

Ud af dette imperium trådte ligeledes Ukraine, som ikke ønsker at blive medlem nu, men som samtidig udtrykker forståelse for, at de andre lande ønsker det. Ukraine har valgt den gamle finske model, mens Finland på grund af USSR's opløsning har valgt den vestlige alliance-model gennem Vestunionen og EU. Ukraine har afleveret sine atomvåben til Rusland og er helt opmærksom på, at det skal leve med et godt forhold til dette nye Rusland, hvis båd det ikke ønsker at rokke.

Heller ikke vi ønsker at rokke ved denne skrøbelige båd. Vi skal af al kraft og magt hjælpe Rusland videre mod demokrati og ind i den europæiske sikkerhedsstruktur. Vi skal ikke gennem opfyldelse af medlemskabssønskerne fremkalde nye internationale modsætninger nu, hvor vi endelig er sluppet af med de gamle.

Dette kunne jo så tale for at stemme for dagsordenen fra Enhedslisten og SF, der også kunne være formuleret af Lasse Budtz og Viggo Hørup. Det kunne tale for, at vi skulle vise forståelse for den russiske modstand mod udvidelsen af NATO. Det nye Rusland er jo på vej til et regulært demokrati, og det truer ingen.

Rusland er for tiden heller ikke i stand til at true nogen, men en sådan midlertidig situation skal man ikke misbruge, hvis man ikke vil komme ud for et bagslag siden hen. Vi skal ikke puste til et russisk forfølgelses- eller mindre-værdskompleks, for dette pust vil give revan-chisterne vind i sejlene.

Men, men, men – hvis vi vælger af disse grunde at afvise optagelsen af de lande, som selv tog deres frihed tilbage, fortæller vi dem, at vi egentlig ikke opfatter dem som frie og suveræne. Hvis vi siger ligeud til dem, at nok er de frie, men de er ikke mere frie, end Rusland vil acceptere, så taler vi sådan, som Enhedslisten og SF taler i dag, og så har vi sagt, at de ikke er reelt frie, da har vi i realiteten opretholdt den gamle opdeling af Europa i indflydelses- og interes-